

Publieksreacties

Francine Bayens, 80+ volgens ons oordelingsvermogen, was helemaal weg van de *Honkadonka*. 'De revelatie van de avond. Fris, poppy, maar echt iets nieuws.'

Jolanda Roels laat weten dat *JMX* 'heel goede muzikanten zijn, maar dat het wel lijkt of ze enorm stoned waren. De nummers waren nogal lang.'

Saskia Vanderstraete is ervan overtuigd dat bij *Eden*, het eerste deel van *Nomaden 3*, 'de leemtes een gevolg zijn van het gebrek aan eigen fantasie. De suggestieve stiltes zijn er om door het publiek ingevuld te worden.'

Guido Van Loo heeft niet voor de volle honderd procent vertrouwen in de toekomst na het zien van *Sunday Smile*. 'Ik vind het zeer eigenaardig. Ik ben al dertig jaar bezig met regisseren. En dat verbaast mij. Ik vraag mij af of dat de richting is die jonge theatermakers eigenlijk willen volgen. Het beeld is niet altijd wat ik van toneel verwacht. De manier van voorstellen is mij wel vreemd. Ik weet niet, als dat eventueel de nieuwe richting is, of die jongens en meisjes ervan kunnen leven.'

Dorien Debacker brengt haar reactie op *Sunday Smile* eerder dubieus. 'Was ik niet tevreden? Neen.'

(Bregt Van Wijnendaele)

TAZetteklap

Gezien de ramen van het onthaal dikwijls hevig trillen door de basen afkomstig uit de tent, zou hamster Hobbies omwille van mogelijk fatale stressniveaus geëvacueerd moeten worden naar rustigere oorden. Alle mogelijk kandidaten voor tijdelijke adoptie mogen zich aanmelden bij het onthaal.

Wouter Deprez is blijkbaar ook op zoek naar een babysit. Hij heeft een zoontje van vijftien maanden, en volgens Wouter is die altijd goed gezind. De job is vast ook goed betaald, want die Wouter, die verkoopt wel 26 keer de Gentse Capitole uit, hè.

Techniker Jean was zeer vereerd zichzelf op de voorpagina van de eerste TAZette te zien. Vooral omdat het volgens hem ook het enige moment in de geschiedenis van TAZ was dat hij eens een plank moest doorzagen. Hij heeft de foto meteen ook opgestuurd naar zijn vrouw, om te bewijzen dat hij wel degelijk een handige Harry is.

Gerrit Six van de bar in de eettent heeft het begrepen, tenminste als het op vrouwen aankomt: 'Als je ze de hemel niet kan geven, wat voor man ben je dan?'

De nachtwakers zijn in gang geschoten en verblijden ons wederom met een hoop oneliners om alstublieft tegen te zeggen:

- * Ik zei nee tegen de drank, maar ze luisterden niet.
- * Wat is de helft van 8? Een kleine 0.
- * Stop jij maar met onnozelen doen, 't is mijn beurt nu.
- * Voor zover ik weet heeft onze pc nog nooit een onopgemerkt probleem gehad.
- * Ik ben jouw type niet, mij kan je niet oplazen.

TAZetterazi

Foto Ode aan Ensor © Mina Van Elewycck

Foto Hong Kong Dong © Mina Van Elewycck

Telex

TAZ-theaterlaureaat Lucas De Man en het Collectief Stichting Nieuwe Helden komen hun lopende project **Roll with it Box** tonen. T.e.m. do 6/8 op het Zeeheldenplein. De installatie kan je doorlopend zien van 10u tot en met 18u30. Performances om 10u, 11u30, 14u, 16u en 18u. Inkom: 5 euro.

De bandjes voor **Arno's Stoemp** vandaag zijn uitverkocht. Zondag zijn er wel nog veel plaatsen beschikbaar.

Ook de tickets voor **nieuwZwart** van Wim Vandekeybus en Ultima Vez vliegen als supersonische UFO's de deur uit. Wie deze wereldpremière nog wil bijwonen, rept zich dus beter om een ticketje te kopen.

De expo **Arno... the rest is conversation** zal op 1 en 2 augustus open blijven tot en met 22 uur.

Op sommige locaties worden **enquêtes** afgenomen, in het kader van een publieksonderzoek van de Gentse Arteveldehogeschool. Gelieve daar gretig en bereidwillig aan mee te werken.

Vandaag starten de voorstellingen in het **Familiepark**. Yay, kindervreugd!

TAZETTE

i.s.m. CUTTING EDGE

ZA 01/08 #03

TAZerazzi

Foto Ramskapelle © Kristien Verhoeyen

Foto: Mina Van Elewycck

Foto Wolf © Jules Gahide

Editoriaal

Geëerde TAZ-liefhebber,

We weten het: u bent compleet verzot op dit festival. U wil er niets van missen, u vindt alle medewerkers heerlijke schatjes, u gaat naar alle voorstellingen, u verslindt de TAZette gretig en gewillig en zodra u op het stationsplein staat, prijkt een melancholische glimlach om uw lippen. Wel, we hebben goed nieuws voor u: we hebben nog zeven dagen te gaan.

En het wordt een mooie dag in Oostende. In het Leopoldpark kunnen uw koters vanaf vandaag naar hartelust gaan buitelen en huppelen en vooral naar wonderschone voorstellingen gaan kijken. En vanavond vindt op Café Koer *le moment suprême* van TAZ 2009 plaats: Arno's Stoemp. We zouden zeggen: geniet ervan. Meer dan dat: ga uit de bol zoals nooit tevoren. *Have fun!*

Medisch bericht

In Oostende en ook op het festival begint een lichte buikgriep-epidemie de kop op te steken. Begin nu niet direct te panikeren, want dokter Juan verzekert ons dat het wel degelijk om een gewone buikgriep gaat. Het heeft dus écht helemaal niets te maken met Mexicaanse toestanden.

Maar omdat er op een festival nu eenmaal veel medewerkers en bezoekers op een hoopje lopen, kan zo'n buikgriep flink de ronde doen en daarom enkele raadgevingen aan de festivalgangers:

- * Was steeds zéér goed de handen na elke sanitaire stop en voor/na het eten. Op de diverse locaties wordt ook speciale ontsmettingsalcohol voorzien, waarmee je de handen kan wassen.
- * Zorg voor voldoende slaap/rust en voldoende (gezond) eten.
- * Voor de mensen die al symptomen (zijnde krampen of diarree) zouden vertonen: bij de apotheker kan je zonder voorschrift ORS-zakjes krijgen. Dit zijn zakjes met een zoutoplossing die je moet innemen met water. Niet lekker maar wel doeltreffend. Hou het dan vooral ook op droge voeding en let op met alcoholverbruik.

Vanaf vanavond 20u is dokter Juan aanwezig op het festivalterrein. Wie vragen heeft of zich niet zo lekker voelt, kan dan bij hem terecht (te contacteren via het onthaal).

Quote van de dag

nieuwZwart (Wim Vandekeybus) is kokhalzend en stuip-trekkend tot leven komen, anderhalf uur lang.

Bron: De Standaard

Verwanten Jan Goossens

Wim Vandekeybus en Ultima Vez kleuren het Kursaal *nieuwZwart*

‘We hebben een nieuwe kleur willen uitvinden’

Is het het begin of het einde van de wereld? De energetische, bekljvende oerbeelden uit *nieuwZwart* laten het antwoord open. Choreograaf Wim Vandekeybus stelt in Oostende zijn nieuwste creatie *nieuwZwart* voor, en hij graaft daarvoor diep in de onderbuik.

nieuwZwart zou gaan over duisternis, waaruit een nieuw begin ontstaat.

Wim Vandekeybus: ‘Dat is een van de mogelijke interpretaties maar weet je, ik pin mijn werk niet graag vast op één betekenis. Het zwart staat even goed voor het domein van het onderbewuste, en in die zin is *nieuwZwart* een ritueel, een herinnering aan de geboorte, een analyse van het bestaan. De voorstelling is erg tribaal. Natuurlijk word ik geconfronteerd met mensen die haar analyseren en proberen er een logische rode draad in te vinden: ‘Betekent het soms dát?’ Zo lukt het niet. *nieuwZwart* is niet meer dan een hypothetische overschouwing van ‘wat zou kunnen zijn.’

Waarom werk je met een nieuwe groep dansers?

‘Door iets achter te laten en opnieuw te beginnen rijd je bij wijze van spreken nog steeds in dezelfde richting, alleen in een parallelle straat, verrijkt door nieuwe fascinaties en obsessies. Deze groep dansers gaat op een nieuwe, inspirerende manier met hun lichaam om. Eigenlijk hebben we met de hele ploeg een nieuwe kleur willen uitvinden, het nieuwzwart. Zwart is nooit puur. Als je een jaar voordien met groen hebt geschilderd en je wast je penseel uit, zit er nadien toch nog iets groens in je zwart. Het pure is moeilijk te vatten.’

Mauro Pawlowski zorgt voor de muziek, Peter Verhelst schreef de tekst. Beide staan niet meteen bekend als ‘toegankelijke’ kunstenaars. Vrees je geen hermetische voorstelling?

‘Ik vind dat je niet alles zo strak moet kunnen analyseren. Het universum van de muziek is op zich al abstract. De tekst van Peter Verhelst is een weerspiegeling van een emotionele toestand. Je hoeft haar niet te begrijpen, ze is als een gezang. Je moet nieuwZwart eerder beschouwen als een muziekstuk of een abstract schilderij.’

Als de rationele manier geen zoden aan de dijk zet, op welke manier moeten we dan wel kijken naar je werk?

‘Ach, mensen mogen komen zoals ze willen. Ik wil geen goeroe zijn. Als je de muziek, de dans en de tekst op je laat inwerken is nieuwZwart gewoon een bal energie, een levende creatuur.

Bevat ook *nieuwZwart* die primitieve energie die in je werk zo bezongen wordt?

‘Jazeker, en in die zin vind ik het ook helemaal geen donkere voorstelling. Ik wilde iets heel krachtigs maken, een creatuur dat een sterke wil heeft om te leven, maar zich impulsief gedraagt, als een baby die z’n armen openslaat en dan plots lacht.’

(Evelyne Coussens)

Op 1 en 2 augustus om 20u in het Kursaal.

Foto: Jo Mostert

Centrale Gast Theater

Foto: Jo Mostert

De vinger aan de pols bij Leopold II

Leopold II stelt zichzelf voor: ‘Ik heb zwakke longen en hou van statistieken.’ Een beteueterde koning zaliger (Bruno Vanden Broecke) staat omringd door zijn gevolg, zijn eigen toekomst en die van Congo uit te stippelen. Zijn gevolg bestaat uit acht medespelers en een neger. Een neger, zegt u? Jawel een echte gitzwarte neger met geveilde tanden en bloeddorlopen ogen, in een krat overgebracht uit Congo.

Als jong mannetje lijkt Leopold II nog relatief goede, zij het naïeve intenties te hebben. Hij zal dat donkere Congo met z’n kannibalistische negers eens tot een betere plaats maken. Livingstone mag daar de rotsen voor breken, terwijl de paters zich over de zieltjes zullen ontfermen. Koning zoet zal vanuit Brussel ondertussen de financiën in regelen en het gevecht met het parlement beslechten.

Het eigenlijke plan voor Congo is simpel: eerst ivoor, dan rubber en tenslotte de bodemschatten. De mooie voornemens die al bij de start hol klonken, uiten zich al vlug onder het adagium ‘vrije handel’ en alle uitwassen die daar bijhoren. En als daar dan een paar zwarte handjes voor moet sneuvelen, is dat maar zo. De bui zit eraan te komen en de druppels vallen in Congo.

Regisseur Raven Ruëll baseerde zich voor *Het leven en de werken van...* op een stuk Hugo Claus die de bijtende satire over Leopolds koloniale ambities al zo’n luttele veertig jaar geleden neerpende. Zo veel jaar later brengen de mannen van KVS het stuk met glans weer tot leven. Met scherpe dialogen en onvermoeibaar acteertalent krijgt Leopold II een heel menselijke invulling. Hij is jaloers, ongezond, kampt met een verscheurd geweten en wordt als een lekke volleybal uitgespeeld door zijn entourage.

Hij had koning kunnen worden van grote rijken, maar heeft het met België moeten stellen. Nu wil ook hij wel een stevige lap grond als extraatje voor zijn koningshuis en in het verlengde daarvan voor het Belgische volk. De uiteindelijk keuze valt op... jawel: Congo.

In een vrij eenvoudig decor dat permanent wordt bevolkt door de tien acteurs, ontrolt zich niet alleen het verhaal over een door de geschiedenis verguisde koning, maar tevens over een universeel thema van uitbuiting en ongebreidelde mensenrechtenschending. Rijkdommen worden verdeeld en knopen (en polsen) worden op basis van persoonlijke motieven doorgehakt. Vulgaire hebzucht voert de bovenhand en ieder strijdig ideaal dient daar plaats voor te maken. Aan de oppervlakte wordt de schijn nog hoog gehouden, onder het etiket ‘kerstening’. Maar als de financiën zelf te sprake komen, gaat ieder beetje schroom over mensenrechten gezwind over boord. Ruëll is niet de eerste die met Claus’ tekst aan de slag gaat. Een kleine veertig jaar geleden wilde KVS het stuk al opvoeren, ware het niet dat een toen nog invloedrijk koningshuis het stuk van het podium naar het boekenrek verwees. Ondertussen wordt een stevige portie koningkritiek gelukkig wel getolereerd. Meer zelfs, het wordt gemaakt.

(Simon Vandewalle)

Op 1/8 om 19u en op 2/8 om 15u in Zonnebloem.

Muzieklaureaten

‘Een speeltuin. Zomer. Koddig meisje huppelt op een onbekende man toe. Meisje vraagt waar ze een lolly kan kopen. Man kijkt op en wijst vinger in juiste richting. Meisje schopt hem keihard in zijn ballen en rent giechelend weg.’

Vaak als ik de liedjes van **Nele Van den Broeck** luister, schiet die ene imaginaire scène me voor de geest. Draai ik door of kan de laureate Jong Muziek van TAZ 2008 mij wel volgen in mijn hoofdexplosies?

Nele Van den Broeck: ‘In het echt ben ik veel liever, hoor. Alleen in mijn liedjes durf ik wel eens wat gemener te zijn. De dingen benoemen zoals ze zijn wordt altijd sneller aanvaard in liedjes dan in het echte leven. Nu, ik geef toe: sommige liedjes ontstaan uit wraak. Omdat een lief mij heeft gedumpt, of omdat mijn band me eruit heeft gekickt. Ik heb zo’n kleine taperecorder die ik vaak met mij meedraag. En als mij dan iets droevigs overkomt, maak ik daar vaak onmiddellijk een liedje over en neem ik dat op. Wel nogal zielig soms: als ik die dan achteraf beluister, merk ik dat ik tussen de song door nog wat aan het snikken ben. Maar ik noem dat zelf positief omgaan met destructieve emoties. Oei, zo gewichtig.’

Hou je bewust de muziek eenvoudig, om dan met je harde teksten dat extra effect te bekomen?

‘Dat gebeurt niet echt met opzet, nee. Vroeger luisterde ik voortdurend naar opnames van De Prehistorie – ‘met Guy De Pré’ – op oude cassettejes. En onbewust ben ik door de songs die daarop stonden compleet gebrainwasht. Mijn melodieën zijn echt aan de sixties ontleend. Vandaar dus dat het soms nogal ‘shalala’ en zo klinkt.’

Hoeveel Nele Van den Broeck – de mens – schuilt in Nele Van den Broeck – de artiest?

‘Ik schrijf niet over dingen die ik niet zelf heb meegemaakt. Ooit wil ik echt over dingen schrijven die ik zelf niet intens of direct heb beleefd, over grote maatschappelijke thema’s, zeg maar. Maar ik voel dat ik daar nog niet rijp voor ben. Veel mensen zeggen me dat ze heel veel van henzelf herkennen in mijn teksten. Misschien dat de meest individuele teksten dus wel de meest universele zijn. Iedereen heeft wel al eens staan wenen omdat hij de trein heeft gemist.’

Ikzelf gisteren nog. Wat biedt Go Tell jou dan dat je niet in je soloproject kan vinden?

‘Het is de ultieme uitlaatklep om even de diva uit te hangen. Elk concert is een waarlijk feestje. Ik heb een micro, zing er wat in, en shake de tijd gewoon lekker vol. Ik ontdek er ook telkens de Beyoncé in mijzelf - over wie ik trouwens een liedje heb geschreven.’

Jonge artiesten hebben hier dit jaar niets van je te vrezen. De prijs is al binnen. Wat heb je ermee gedaan?

‘In juli ben ik een maand in de studio gekropen voor mijn eerste plaat. Volgend jaar in februari komt die uit. Met het bedrag dat ik heb ontvangen, heb ik nu al zo goed als alles kunnen betalen. De producer, de studio,... Kortom: ik heb er mijn artistieke vrijheid mee gekocht.’

(Karel Deknudt)

Op 1 aug om 20u30 in Club Terminus.

Foto: Jules Gahide

TAZachter de schermen

Foto’s: Jules Gahide

In TAZachter de schermen volgen we dagelijks het reilen en zeilen van de festivalmedewerkers. Vandaag: de lichtman van Café Koer.

‘Schat, mag het licht aan?’

Wanneer je ‘s avonds in de grote tent van Café Koer, genietend van de intieme sfeer, zwijmelend tegen je lief aanplakt en nog maar eens vaststelt hoe weekmakend knap hij of zij wel is, besef dan dat dit grotendeels te danken is aan Francis Gahide. Deze man verricht namelijk wonderen met de lichtinstallatie op Café Koer. *God is not a DJ, he is a light engineer!*

Al 28 jaar staat Francis in het vak. Hij werd gevraagd door Nick Cave, werkte voor Motörhead, The Rhythm Junks, Arno, Helmut Lotti en zelfs Nirvana. Meer nog, hij deelde ooit de flipperkast met Kurt Cobain. Hij reisde een paar keer de wereld rond en ergert zich, perfectionistisch als hij is, aan een scheefhangend doek op het podium of een tentzeil dat niet deftig dichtvalt.

Je kan hem ook wel herkennen aan zijn flitsend witte sportschoenen die je her en der ziet oplichten maar waarmee hij, in tegenstelling tot wat ik vermoedde, niet gaat slapen. Tenminste, dat beweert toch zoon en TAZette-fotograaf Jules.

Al negen jaar versterkt Francis het team. Na – wijlen – theater de Illusie en de NMBS-loods vind je hem tegenwoordig vooral op Café Koer. Wanneer ik hem in volle actie gadesla tijdens een concert, doet hij me denken aan een pianist. Uiterst geconcentreerd bespeelt hij zijn lichtpaneel alsof hij een complex concerto ten berde brengt. Alleen drinken pianisten natuurlijk geen bier in het heetst van de strijd. ‘Met een pintje raak je wat opgewarmd,’ vertelt Francis. ‘Dat zie je ook aan het licht, naar het einde van de show durf je meer dan tijdens de eerste twee nummers. Het belangrijkste is dat je als lichtman ook gevoel voor muziek hebt. Je moet kunnen meegaan in de muziek, de bas of de riff voelen aankomen. Veel beginnende lichttechnici onderschatten dat aspect van de job.’ Uit mijn gesprek met hem leer ik dat er aparte lichttafels zijn voor het conventionele licht (profielspots, PC’s) en het bewegende licht. Dat er aan elke show zeker een tweetal uur voorbereiding is, om de kleurfilters te selecteren, spots te richten en te groeperen.

Als ik vraag of licht en PA een team vormen, murmelt Francis lachend: ‘Die van het geluid lopen altijd in de weg.’ De lichtvrouw van dienst bij Arno, die naast ons aan tafel zit, lacht dan hartelijk mee. Wat ‘goed’ licht is, willen we nog weten. ‘Als het niet opvalt,’ weet Francis. ‘Mensen komen niet om een lichtshow te zien. Licht moet enkel accenten leggen, ondersteunen, sfeer brengen. Het leukste aan de job zijn de momenten waarop alles samenvalt: muziek, licht, sfeer en de roes van de avond. Het nadeel? Ik ben een beetje doof en ga door het leven met twee gescheurde trommelvliezen.’

Besluit: Francis Gahide is een gedreven vakman, een ware aanwinst voor dit festival. Het enige wat ik me nog afvraag is of hij thuis ook de knoppen bedient? ‘Schat, mag het nu eindelijk eens met het licht aan?’

(Liesa Naert)